

อุปสรรคในการส่งออกลำไยไปจีน

ภาพรวมการผลิตและการค้า

การผลิตลำไยของไทย

● ไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกลำไยรายใหญ่ของโลก ผลผลิตลำไยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากประมาณ 6 แสนตัน ในปี 2552 เป็นกว่า 9 แสนตัน ในปี 2557 ขณะที่การบริโภคในประเทศ ส่วนใหญ่อยู่ในรูปลำไยสด ไม่เกิน 10% ของผลผลิตทั้งหมด ช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากอยู่ในเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม

การส่งออกลำไยของไทย

● ผลผลิตลำไยทั้งสดและแปรรูป (ลำไยอบแห้ง) ส่วนใหญ่ส่งออกไปต่างประเทศ ทำรายได้เข้าประเทศ ปีละเกือบ 15,000 ล้านบาท จัดเป็นผลไม้ที่ส่งออกได้มากเป็นอันดับ 1 ของไทย โดยจีนเป็นตลาดส่งออกผลลำไยสด และลำไยอบแห้งหลักของไทยที่ยังมีความต้องการบริโภคลำไยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลาดสำคัญรองจากจีน ได้แก่ ฮองกง อินโดนีเซีย และเวียดนาม เป็นต้น

การส่งออกลำไย

ประเทศ	ปริมาณ (ตัน)			มูลค่า (ล้านบาทสหรัฐ)				
	2554	2555	2556	2554	2555	2556		
						มูลค่า	สัดส่วน	± (%)
ผลผลิต	772,099	853,780	863,901	-	-	-	-	-
ส่งออกรวม	555,565	595,215	564,549	496.13	412.77	427.88	100.00	3.66
- สด/แช่เย็น (0810.90.10)	382,013	455,663	413,400	205.33	273.06	278.63	65.12	2.04
- แช่แข็ง (0811.90.00.003)	28	29	55	0.11	0.12	0.32	0.07	161.65
- อบแห้ง (0813.40.10)	162,441	129,255	140,232	273.07	122.12	130.54	30.51	6.90
- กระป๋อง (2008.99.20.001)	11,083	10,268	10,862	17.62	17.47	18.39	4.30	5.24

ที่มา : 1) มูลค่าส่งออกจาก ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

2) ผลผลิตจาก สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การส่งออกลำไยสด/แช่เย็นของไทย (HS 0810.90.10)

ประเทศ	มูลค่า (ล้านบาทสหรัฐ)			สัดส่วน (%) 2556	ประเทศคู่แข่ง ปี 2556 (%)
	2554	2555	2556		
จีน	64.58	103.11	140.59	50.46	ไทย (84.72%) เวียดนาม (15.28%)
ฮองกง	43.56	42.55	44.98	16.14	ไทย (99.9%) เวียดนาม (0.08%) ไต้หวัน (0.04%)
อินโดนีเซีย	69.94	85.99	43.09	15.46	ไทย (99.96%) เวียดนาม (0.04%)
เวียดนาม	10.24	26.22	34.86	12.51	n.a.
สิงคโปร์	2.27	2.39	3.03	1.09	ไทย (98.99%) จีน (1.01%)
อื่นๆ	14.74	12.79	12.08	4.34	-
รวมทั้งหมด	205.33	273.06	278.63	100.00	-

การส่งออกลำไยอบแห้งของไทย (HS 0813.40.10.000)

ประเทศ	มูลค่า (ล้านบาทสหรัฐ)			สัดส่วน (%) 2556	ประเทศคู่แข่ง ปี 2556 (%)
	2554	2555	2556		
จีน	246.66	71.73	75.88	58.13	1.ไทย (93.8%) 2.พม่า (6.2%)
เวียดนาม	17.21	38.68	47.49	36.38	n.a.
ฮองกง	2.25	2.64	2.21	1.70	ไม่ได้แยกพิคัดลำไยอบแห้งออกจากผลไม้แห้งอื่นๆ
พม่า	2.89	2.93	1.24	0.95	n.a.
เกาหลีใต้	0.49	0.70	1.01	0.78	ไม่ได้แยกพิคัดลำไยอบแห้งออกจากผลไม้แห้งอื่นๆ
อื่นๆ	3.57	5.44	2.71	2.06	-
รวมทั้งหมด	273.07	122.12	130.54	100.00	-

ที่มา : 1) มูลค่าส่งออกจาก ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร
2) ประเทศคู่แข่งจาก World Trade Atlas

การผลิตลำไยของจีน

● จีนปลูกลำไยมากในพื้นที่ทางตอนใต้ มากที่สุดในมณฑลฝูเจี้ยน นอกนั้นอยู่ในมณฑลกวางตุ้ง มณฑลกวางซี มณฑลไห่หนาน และไต้หวัน มีผลผลิตรวมประมาณร้อยละ 50 ของผลผลิตลำไยโลก¹ แต่ยังไม่เพียงพอกับความ ต้องการบริโภค ผลผลิตลำไยของจีนเริ่มออกสู่ตลาดในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน โดยใช้ทั้งบริโภคสดและนำไป ทำเป็นลำไยอบแห้ง

การบริโภคและนำเข้าลำไยของจีน

● ชาวจีนนิยมบริโภคลำไยทั้งผลสดและอบแห้ง โดยมีความเชื่อว่าลำไยเป็นผลไม้ดวงตามังกร เมื่อบริโภคแล้ว จะมีความโชคดี เจริญรุ่งเรือง จีนนำเข้าลำไยสดส่วนใหญ่จากไทยและเวียดนาม ซึ่งส่วนหนึ่งเวียดนามนำเข้าลำไย จากไทยเพื่อส่งออกไปยังจีน² และนำเข้าลำไยอบแห้งเกือบทั้งหมดจากไทย นอกนั้นนำเข้าจากพม่า และนำเข้า อีกเล็กน้อยจากไต้หวัน ฮองกง และกัมพูชา

การนำเข้าลำไยสดของจีน

ประเทศ	ปริมาณ (ตัน)			มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)		
	2554	2555	2556	2554	2555	2556
รวมทั้งหมด	338,823.6	323,305.9	363,632.8	314.1	395.7	445.8
ไทย	205,699.9 (60.7%)	244,625.8 (75.7%)	239,425.5 (65.8%)	248.9 (79.2%)	353.3 (89.3%)	377.7 (84.7%)
เวียดนาม	133,123.7 (39.3%)	78,680.1 (24.3%)	124,207.2 (34.2%)	65.2 (20.8%)	42.5 (10.7%)	68.1 (15.3%)

การนำเข้าลำไยอบแห้งของจีน

ประเทศ	ปริมาณ (ตัน)			มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)		
	2554	2555	2556	2554	2555	2556
รวมทั้งหมด	77,369.7	58,551.4	64,470.8	86.5	81.8	86.1
ไทย	73,096.6 (94.5%)	53,651.2 (91.6%)	61,304.9 (95.1%)	79.5 (91.9%)	73.0 (89.2%)	80.7 (93.8%)
พม่า	4,224.8 (5.5%)	4,900.0 (8.4%)	3,165.5 (4.9%)	6.9 (8.0%)	8.8 (10.8%)	5.3 (6.2%)

ที่มา: World Trade Atlas

¹ สถานการณ์ตลาดลำไยสดและลำไยอบแห้งในจีน, สคร. เขียวหมิน, พฤษภาคม 2557

² ผลไม้ไทยถูกส่งเข้าจีนในฐานะสินค้าเวียดนาม โดยพ่อค้าคนกลางชาว เวียดนามเข้ามาซื้อผลไม้ไทยถึงหน้าสวนก่อนนำไปตัดแยกใน เวียดนาม เพื่อขายในตลาดเวียดนาม และส่งออกต่อไปยังจีนทางการค้าชายแดนจีน- เวียดนาม ซึ่งได้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี จากจีน (ไม่ เก็บทั้งภาษีนำเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่ม หากเป็นการขนส่งสิ่งของที่มีมูลค่าไม่เกิน 8,000 หยวนต่อวันต่อคน แต่ถ้าเป็นการขนส่งผลไม้เชิง พาณิชย์ จะมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการผ่านแดนหรือภาษีท้องถิ่นไม่มากนัก), ศูนย์วิจัยสถิติสินค้าเกษตรระหว่างประเทศไอทีเรียนกว่าง ซี, ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครหนานหนิง, 9 พฤศจิกายน 2554

- ลำไยทั้งสดและอบแห้งของไทยเป็นที่นิยมในตลาดจีน เนื่องจาก ลำไยสดของไทย ผลโต เนื้อหนา หอมหวาน กรอบ เม็ดเล็ก คุณภาพดีกว่าลำไยของจีนและเวียดนามที่มีเปลือกหนา เม็ดใหญ่ เนื้อบาง ซึ่งมีราคาถูกกว่าลำไยไทย สำหรับลำไยอบแห้งที่ไทยส่งออกไปจีนมี 3 แบบ ได้แก่ (1) ผลลำไยอบแห้งทั้งเปลือก เป็นลำไยอบแห้งที่มีการผลิตและส่งออกมากที่สุด แบ่งเกรดตามขนาดของผลเป็นเกรด AA, A, B, C และคละเกรด (2) เนื้อลำไยอบแห้งคุณภาพปานกลาง ส่วนใหญ่เป็นการอบแห้งทั้งเปลือกก่อน แล้วจึงนำมาแกะเอาเฉพาะเนื้อ ลักษณะเนื้อลำไยมีสีน้ำตาล นิยมนำไปทำน้ำลำไย หรือใช้เป็น ส่วนประกอบของยาจีน และ (3) เนื้อลำไยอบแห้งคุณภาพดี ได้จากการแกะเอาเฉพาะเนื้อลำไยสดมาอบแห้ง มีสีเหลืองทอง กลิ่นหอม นิยมบริโภคเป็นผลไม้อบแห้ง³ โดยตลาดจีนมีความต้องการรับซื้อลำไยสดจากไทยประมาณปีละกว่า 2 แสนตัน และลำไยแห้งอีกราว 6 หมื่นตัน ช่วงที่มีการนำเข้าลำไยแห้งจากไทยมากที่สุด คือ เดือนธันวาคม- มกราคม ซึ่งเป็นช่วงก่อนตรุษจีน โดยใช้เป็นส่วนผสมในอาหารหรือยาจีน เป็นของไหว้ของฝากในเทศกาลต่างๆ เป็นของเยี่ยมใจของฝากคนชรา และใช้กินเล่นหรือผสมในน้ำชา

กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน

- ลำไยเป็นหนึ่งในผักผลไม้ของไทยที่ได้รับประโยชน์จากความตกลงการค้าเสรีอาเซียน- จีน โดยจีนลดภาษีนำเข้าสินค้าลำไยสดสำหรับไทยจาก 12% และลำไยอบแห้งจาก 20% เหลือ 0% ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 แต่ศุลกากรจีนเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้านำเข้าลำไยทั้งสด และอบแห้ง (สินค้าเกษตร) ในอัตรา 13% และลำไยกระป๋อง (สินค้าอุตสาหกรรม) 17% โดยจีนเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มทั้งจากสินค้าที่ผลิตในประเทศและสินค้านำเข้า ซึ่งเป็นเรื่องภายในของแต่ละประเทศ

ทั้งนี้ ไทยก็เก็บภาษีมูลค่าเพิ่มที่ด่านศุลกากรขาเข้าเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นการปฏิบัติของประเทศต่างๆ โดยทั่วไป

การลดภาษีนำเข้าลำไยของจีน

พิกัด	รายการ	อัตราภาษี	
		MFN (2557)	FTA
0810.90.30	Longan, fresh	12	0
0811.90.90	Other fruit & nuts, frozen	30	0
0813.40.10	Longans and longan pulps, dried	20	0
2008.99.20	Longan can	15	15 (st)

ที่มา: www.thaifita.com, Custom Import and Export Tariff of the People's Republic of China

ในการค้าผักผลไม้รวมทั้งลำไยระหว่างไทยกับจีน มีการใช้สิทธิประโยชน์จากการลดภาษีนำเข้าระหว่างกันอย่างเต็มที่

-

³ คุณลำไย (อบแห้ง), S.N.P. NEWS, ข่าวสารฉบับที่ 142

มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

- ลำไยสดเป็นผลไม้ 1 ใน 5 ชนิดของไทยที่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขภายใต้พิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดการส่งออกผลไม้จากไทยไปจีนและจีนมาไทย ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ลงนามร่วมกับสำนักงานควบคุมคุณภาพตรวจสอบและกักกันโรคแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนเมื่อปี 2547 และฉบับใหม่ ปี 2548⁴ โดยมีข้อกำหนด ดังนี้
 - (1) ต้องเป็นลำไย จากสวนที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP และโรงคัดบรรจุที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GMP จากกรมวิชาการเกษตร เพื่อเป็นข้อมูลสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้กรณีพบปัญหาที่ปลายทาง
 - (2) ผู้ส่งออกต้องจดทะเบียนเป็นผู้ส่งออกลำไยสดกับกรมวิชาการเกษตร
 - (3) ลำไยต้องผ่านการตรวจสอบสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) โดยมีค่า SO₂ ในเนื้อไม่เกิน 50 ppm. และต้องมีใบรับรองวิเคราะห์แนบไปกับสินค้าทุกครั้ง
 - (4) ต้องไม่มีดิน ใบ กิ่ง และก้านติดผลยาวไม่เกิน 15 cm.
 - (5) ภาชนะบรรจุต้องใหม่ สะอาด และระบุข้อความตามข้อกำหนด (Name of the Exporting company, Fruit type, Orchard register number, Packing house register number, Packing date, Export to the Peoples's Republic of China)
 - (6) ใบรับรองสุขอนามัยพืชที่กำกับไปกับผลไม้ต้องระบุข้อความในช่อง additional declaration (This fruit is in compliance with the protocol on inspection and quarantine conditions of tropical fruits to be exported from Thailand to China) ด้วย
- ในปี 2557 นี้ ผลผลิตลำไยของไทยคาดว่าจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นกว่า 10% และผลผลิตออกสู่ตลาดมากและพร้อมกันในหลายพื้นที่ จากปกติที่จะทยอยออก ทีละจังหวัด ส่งผลให้ตู้รถลำไยอบแห้งรองรับไม่เพียงพอ และผลผลิตลำไยปีนี้ออกตรงกับจีนทำให้มีปัญหาราคาตกต่ำ

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

อุปสรรคสำคัญของการส่งออกลำไยไปจีน

(1) การมีปริมาณสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ตกค้างในเนื้อ ผลลำไยสด⁶ สูงกว่าเกณฑ์ที่จีนได้กำหนดไว้ ที่ผ่านมาจีนตรวจพบสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์เกินค่ามาตรฐาน 50 ppm. และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับการแจ้งเตือนจากสำนักงานควบคุมคุณภาพตรวจสอบและกักกันโรคแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (AQSIQ) ว่า ได้ตรวจพบสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในลำไยสดที่นำเข้าจากไทยเกินค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้บ่อย ครั้ง ทำให้จีนมีมาตรการสุ่มตรวจลำไยสดของไทยอย่างเข้มงวดตั้งแต่ปี 2556 และห้ามนำเข้าลำไยจากผู้ประกอบการบางรายของไทย พร้อม

⁴ ไทยและจีนได้จัดทำพิธีสารเพื่อยอมรับให้ผลไม้ไทย 5 ชนิด คือ ทุเรียน มะม่วง ลิ้นจี่ ลำไย มังคุด และผลไม้จากจีน 5 ชนิด ได้แก่ แอปเปิ้ล สาลี่ องุ่น ส้ม พุทรา สามารถผ่านด่านตรวจกักกันพืชได้เร็วขึ้น รวมทั้งไม่ต้องยื่น Pest Risk Analysis (PRA)

⁵ ฝ่ายพัฒนาการผลิตและควบคุมศัตรูพืชผลไม้เพื่อการส่งออก , ส่วนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้า , สำนักพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร, กรมส่งเสริมการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

⁶ การรวมซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) โดยการเผากำมะถันให้เกิดควัน เพื่อให้ผลลำไยสดอยู่ได้นานและผิวสวย ทำให้วางจำหน่ายในท้องตลาดได้นานขึ้น ถ้าซัลเฟอร์ไดออกไซด์ เข้มข้นมากเกินไป จะทำให้มี สารตกค้างในเนื้อลำไยเกินกว่าที่กำหนด หากได้รับสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์มากเกินไป จะเป็นพิษต่อร่างกาย

แจ้งให้ไทยแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่าง เร่งด่วน ซึ่งในปี 2557 นี้ มีผู้ส่งออกของไทยกว่า 10 บริษัท ถูกจีนระงับการนำเข้าลำไยสดแล้ว เนื่องจากปัญหาสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ตกค้างในเนื้อลำไยสดเกินค่ามาตรฐาน⁷

(2) จีนใช้การประเมินราคาเป็นฐานในการคำนวณเพื่อเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) จากผลไม้ที่นำเข้า ณ จุดนำเข้าร้อยละ 13 โดยเฉพาะการค้าผลไม้แบบฝากขาย (Consignment)⁸ ซึ่งยังไม่มีควมโปร่งใสและเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ และยังมี การเปลี่ยนแปลงราคาอ้างอิงบ่อยครั้งโดยขาดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งในบางครั้งราคากลางของผลไม้นำเข้าจากไทย สูงกว่าราคาซื้อขายจริง และสูงกว่าราคากลางของผลไม้ประเภทเดียวกันที่จีนนำเข้าจากประเทศอื่น เนื่องจากผลไม้ไทยจัดว่าเป็นผลไม้ที่มีคุณภาพดีเป็นที่นิยมในท้องตลาด ทำให้ต้นทุนผลไม้นำเข้าจากไทยสูงและศักยภาพในการแข่งขันลดลง

(3) ในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา การค้าลำไยมีการแข่งขันสูงขึ้น กลุ่มพ่อค้าคนกลางซึ่งเป็นชาวจีนหรือร่วมทุนกับชาวจีนที่รู้จักตลาดและช่องทางนำเข้าในจีนเป็นอย่างดี และมีตลาดส่งขายลำไยในประเทศจีนอยู่แล้ว เข้ามาซื้อลำไยในพื้นที่ ทั้งลำไยสดและ ลำไยอบแห้งเพื่อส่งออกไปจีน เองโดยตรง รวมทั้งเข้ามาร่วมทุนทำโรงงานลำไยอบแห้งเองด้วย จนธุรกิจส่งออกลำไยอบแห้งผูกขาดอยู่กับพ่อค้าจีนไม่กี่ราย ทำให้มีอำนาจในการต่อรองราคาซื้อขาย และบางรายมีการ หลบเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยแจ้งเกรดและราคาลำไย อบแห้งต่ำกว่าความเป็นจริง หรือมีช่องทางหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่มหรือการสุ่มตรวจ สารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ตกค้าง ทำให้เจ้าหน้าที่ด่านศุลกากรของจีนเข้มงวดในการตรวจสอบการนำเข้าลำไยจากไทยมากขึ้น

การแก้ปัญหา

(1) การตกค้างของสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในลำไยสด เกินมาตรฐานที่จีนกำหนด มกอช. มีมาตรฐานการปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลลำไยสดด้วยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (มกษ.1002-2553) และกรมวิชาการเกษตรในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบของไทยมีแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญห สารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ตกค้างในเนื้อผลลำไยสด อย่างเป็นระบบครบวงจร โดยจัดทำมาตรฐานหลักปฏิบัติสำหรับกระบวนการผลไม้สดด้วยสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ในเบื้องต้นคาดว่าจะสามารถประกาศเป็นมาตรฐานบังคับได้ภายในปลายปี 2557 นี้ โดยจะมีผลบังคับใช้ภายใน 6 เดือนหลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยควบคุมคุณภาพลำไยสดให้มีความปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

นอกจากนั้น กรมวิชาการเกษตรยังมีการสุ่มตรวจ ผู้ประกอบการรับซื้อ (ล้ง) ลำไยทุกวัน โดยจะสุ่มประมาณ 20-30% ของผลผลิต หากตรวจพบโรงมและบริษัทที่ทำผิดมาตรฐานจะเพิกถอนใบอนุญาตการส่งออก ซึ่งยังพบปัญหาอยู่ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ส่งออกชาวจีน และ เมื่อวันที่ 21-23 มิถุนายน 2557 สำนักงานควบคุมคุณภาพตรวจสอบและกักกันโรค (AQSIQ) ของจีนเข้ามาตรวจสอบขั้นตอนการคัดบรรจุ ลำไยช่สดส่งออกในไทย 12 โรงงาน ไม่พบสารตกค้างเกินมาตรฐาน

⁷ เปิดร่าง 6 มาตรฐานบังคับ สินค้าเกษตร , ประชาชาติธุรกิจออนไลน์ , 20 มิ.ย. 2557 และเกษตรฯ เตือนผู้ส่งออก ลำไยสด ไปจีนระวังโดนแบน, หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์, 29 พฤษภาคม 2557

⁸ เป็นข้อตกลงระหว่างผู้ส่งออกผลไม้ไทยกับผู้นำเข้าจีน โดยให้มีการขนส่งและนำเข้าไปจำหน่ายในจีนก่อน เมื่อขายได้จึงมีการชำระบัญชีซื้อขายกันในภายหลัง

(2) การประเมินราคา ผลไม้นำเข้า เพื่อเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของเงินที่ สูงกว่าราคาซื้อขายจริง เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2556 คณะผู้แทนไทยได้เข้าพบผู้แทนหน่วยงานศุลกากรจีน⁹ เพื่อหารือเรื่องการกำหนดราคาผลไม้ไทยที่นำเข้าเงินเพื่อชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ จุดนำเข้า ให้ใกล้เคียง ราคาซื้อขายผลไม้ตามฤดูกาลจริง โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเก็บข้อมูลราคา F.O.B. เฉลี่ยรายเดือนของ ผลไม้ไทยปี 2553-2555 (มังคุด ลำไยสด และทุเรียน) ส่งให้หน่วยงานศุลกากรจีนพิจารณาใช้ในการกำหนดราคาประเมินสำหรับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มต่อไป แต่ในปัจจุบันปัญหานี้จะลดความสำคัญลง สำหรับสินค้าลำไย เนื่องจากผู้ประกอบการจีนได้เข้ามาเหมาซื้อทั้งลำไยสดและลำไยอบแห้งในพื้นที่เพื่อส่งออกไปเงินเอง

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

(1) ส่งเสริมการผลิตลำไยคุณภาพ เกษตรกรและผู้ประกอบการลำไยอบแห้งควรหันมามุ่งเน้นการผลิตลำไยที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดในประเทศจีน¹⁰ รวมทั้ง การทำ ลำไยนอก ฤดูกาลในพื้นที่ปลูกลำไยที่เหมาะสม เพื่อให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นและส่งออกไปตลาดประเทศจีนได้อย่างยั่งยืน

(2) ส่งเสริมผู้ประกอบการไทย ให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบการทำการค้ากับจีน และ เริ่มออกไป ทำตลาดในประเทศจีนอย่างเป็นระบบได้ด้วยตนเอง รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยเข้าไปทำการค้าร่วมกับผู้ประกอบการจีนในตลาดผลไม้ที่สำคัญตามเมืองและมณฑลต่างๆ เพิ่มมากขึ้น แทนการพึ่งพาพ่อค้าคนกลางจีนทั้งหมดหรือการค้าแบบฝากขาย (Consignment) เพื่อไม่ให้ธุรกิจการค้าตกเป็นของชาวจีน แบบครบวงจร ซึ่งจะ เป็นผลดีกับทั้งเกษตรกรและผู้ประกอบการไทยในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

ข้อมูลสินค้าลำไย, สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองเซี่ยเหมิน, กรกฎาคม 2555

พฤติกรรมผู้บริโภค “ลำไยอบแห้ง” ในตลาดประเทศจีน, ดนัยธัญ พงษ์พัชราธรเทพ, ศูนย์ศึกษาและจัดการความรู้ จีน-GMS มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 12 พฤษภาคม 2557

อนาคตลำไยอบแห้งส่งออกของไทยไป จีนอยู่ที่ห่วงโซ่อุปทานที่แข็งแกร่ง , ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง, 14 มกราคม 2553

7 ปี FTAไทย-จีนส่งออกรุ่งระงม, ฐานเศรษฐกิจ, วันศุกร์ที่ 4 มิถุนายน 2553

คุณลำไย (อบแห้ง), S.N.P. NEWS, ข่าวสารฉบับที่ 142

“สินค้าเกษตรไทยในจีน : ปัญหาและโอกาสอันสดใส ”, ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครเซี่ยงไฮ้ , 3 มิ.ย. 2551

⁹ คณะผู้แทนไทยประกอบด้วยคุณสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว, กงสุลฝ่ายศุลกากร, อัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายการเกษตร ณ กรุงปักกิ่ง และ นายกสมาคมผู้ค้าและส่งออกผลไม้ไทย คณะผู้แทนจีน ประกอบด้วยรองอธิบดี Department of Customs Collection และเจ้าหน้าที่กระทรวงการศุลกากรจีน (General Administration of China Customs: GACC)

¹⁰ ลำไยสด ผลโต เม็ดเล็ก เนื้อหนา หอม หวาน กรอบ ลำไยอบแห้ง ผลขนาดใหญ่มาก และมีความชื้นสูง ซึ่งรสชาติจะดีกว่าลำไยที่อบแห้งจนไม่เหลือความชื้น แต่กระบวนการเก็บรักษาทำได้ยากกว่า

ลู่ทางและอนาคตของตลาดผลไม้ไทยในจีน, ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ กรุงปักกิ่ง, 10 กรกฎาคม 2551

“คำต่อคำ” ล้วงลึกธุรกิจนำเข้าผลไม้ไทยในจีน ผ่านประสบการณ์จากนักธุรกิจหนุ่มไฟแรงในเซี่ยงไฮ้, ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในจีน ณ เมืองเซี่ยงไฮ้, 9 กุมภาพันธ์ 2555

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เส้นทาง R3A ขนส่งผลไม้จากไทยเข้าสู่จีน, ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครคุนหมิง, 15 กรกฎาคม 2556

โอกาสและศักยภาพผลไม้ไทยในตลาดจีน, สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตร ประจำกรุงปักกิ่ง, กรกฎาคม ๒๕๕๔

สถานการณ์ตลาดลำไยไทยในพื้นที่จีนตะวันตก (เสฉวน ฉงชิ่ง), สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครเฉิงตู, 27 พฤษภาคม 2553

ศูนย์โลจิสติกส์สินค้าเกษตรระหว่างประเทศไฮพีเรียนกว่างซี, ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครหนานหนิง, 9 พฤศจิกายน 2554

ห้องรมกัมมะถันกับลำไย, สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน), 12 เมษายน 2554

พ่อค้าจีน'เปี้ยว'ซื้อตกลงซื้อลำไยไทย, กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, 1 สิงหาคม 2557

เกษตรกรชี้สถานการณ์ลำไยดีขึ้น ต้นชาวสวนผลิदनอกฤดูเพิ่มเท่าตัว , ประชาชาติธุรกิจ, 19 สิงหาคม 2557
